

Debatt / 5G

Skydda barnens hjärnor från mobilstrålning – nu

Debattörerna: Regeringen måste agera

Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna som förs fram i texten, inte Aftonbladet.

Publicerad 12.00

[Dela](#) [Spara](#)

Den oroande ökningen av sömnproblem och minnesproblem har skett parallellt med ökningen av barns och ungdomars mobilanvändning och den kraftigt ökande exponeringen för strålning från mobiler, WiFi och mobilmaster, skriver undertecknarna.

Foto: Helena Landstedt/TT

DEBATT

DEBATT. I oktober i 2025 publicerade vi data från [Socialstyrelsen](#) i Sverige och NorSySS i Norge som visade en kraftig ökning av minnesrelaterade problem bland barn och ungdomar i bägge länderna. I Sverige ökade exempelvis antalet barn nästan 60 gånger mellan 2006 och 2024, som varje år fått diagnosen mild kognitiv svikt, d.v.s. mentala förmågor som påverkar hur vi tänker, minns och bearbetar information.

Dessutom publicerade vi i januari 2026 en registerstudie som visade att sömnproblem bland barn och ungdomar i Sverige också ökat kraftigt baserat på data från Socialstyrelsen. Särskilt i åldern 5-19 år, där antalet barn som fått diagnos sömnproblem vid läkarbesök ökat 17 gånger mellan 2001 och 2024. Den största ökningen har skett efter åren 2009/2010.

Oroande ökning av sömnproblem och minnesproblem

Den oroande ökningen av sömnproblem och minnesproblem har skett parallellt med ökningen av barns och ungdomars mobilanvändning och den kraftigt ökande exponeringen för strålning från mobiler, WiFi och mobilmaster.

Allt fler studier pekar på att de negativa effekterna av mobilanvändning inte bara handlar om skärmtid och sociala effekter. Uppemot 60 vetenskapliga studier har visat att exponering under nu gällande gränsvärden

eller "referensvärden" för strålning från mobiltelefoner, WiFi och mobilmaster kan försämra minnet och kognitiva funktioner. Ett stort antal studier visar också negativ påverkan på sömn.

Vi har även tidigare publicerat de hittills första studierna av hälsopåverkan på människor som exponeras för 5G-basstationer i närheten av bostaden. Resultaten visar att 5G på kort tid orsakade exempelvis sömnproblem, onormal trötthet och minnesproblem. Även barn ingick i studierna och de påverkades också. Sömnproblem var den vanligaste hälsoeffekten.

Det finns publicerad forskning som tyder på att strålningen kan ha särskilt negativa effekter på minnet och inlärningsförmågan hos unga hjärnor i barndomen samt dessutom exponering under fostertiden. Det handlar om resultat från både djurförsök och studier av människor som utsätts för strålning vid olika frekvenser som används av modern trådlös kommunikationsteknik.

Redan i dag har regeringen vidtagit åtgärder för att begränsa mobilanvändning i skolan. Det är ett viktigt första steg, men beslutet tar inte hänsyn till den skadliga påverkan av strålningen som sänds ut från smartmobiler, WiFi-routrar inne i hem och klassrum eller från mobilmaster nära skolan eller hemmet.

Barns hjärnor är extra känsliga för påverkan

Samtidigt med de ökande beläggen för skadlig påverkan och de ökande ohälsotalen förhåller sig ansvarig myndighet [Strålsäkerhetsmyndigheten](#) (SSM) passivt. SSM hävdar att eventuella hälsorisker under myndighetens referensvärden/gränsvärden "antingen inte existerar eller är så svaga att de inte kunnat säkerställas". SSM hävdar även att endast "några" studier skulle visat skadlig påverkan på kognitiv förmåga, utan att ange vad "några" betyder. Men forskningen har alltså klarlagt skadliga minneseffekter i bortåt 60 enskilda studier och beläggen är även starka för skadlig påverkan på sömnen.

Därför kräver vi att:

- Regeringen begär att det görs en uppdaterad, balanserad och opartisk riskbedömning av hur mobilstrålning påverkar barns hjärnor — med särskilt fokus på WiFi/4G/5G-strålning som används i dag. Med balanserad och opartisk syftar vi på att man även bjuder in representanter för de många experter som är kritiska till påståenden om att det skulle saknas hälsorisker.
- Regeringen inför strängare gränsvärden för exponering för radiofrekvent strålning, baserade på den senaste forskningen, som även skyddar mot skadlig påverkan av långvarig exponering. I dag skyddar SSM:s referensvärde enbart mot omedelbar uppvärmning av strålningen vilket är uppenbart otillräckligt!
- Skolor erbjuds riktlinjer för hur barns exponering för strålning kan minskas, t.ex. genom kabelanslutna nätverk, begränsad WiFi-användning under undervisningstid, och mobilförbud i samtliga skolor.
- Om mobiltelefoner används ska dessa inte hållas nära huvudet och användas endast kortvarigt för att minska strålningen mot hjärnan.

Barns hjärnor är extra känsliga för påverkan under utveckling och skadliga effekter på hjärnan i unga år kan få livslånga konsekvenser. Regeringen och våra myndigheter måste inse att strålningen är en aspekt som behöver tas på allvar. Hälsostatistik visar att situationen är allvarlig och omedelbara åtgärder behövs.

Lennart Hardell, Forskningsstiftelsen Miljö och Cancer, f.d. professor, överläkare Onkologiska kliniken, Universitetssjukhuset Örebro

Mona Nilsson, Strålskyddsstiftelsen

Strålning kan ha särskilt negativa effekter på minnet och inlärningsförmågan hos unga hjärnor i barndomen, skriver undertecknarna.

FAKTA

Så skriver du en debattartikel

Vill du också debattera? Så här gör du om du vill skicka in debattartiklar och insändare till Aftonbladet Debatt.

LÄS MER

Följ ämnen i artikeln

[5G](#) [Socialstyrelsen](#) [Strålsäkerhetsmyndigheten](#) [Mobilförbud](#) [4G](#) [Skärmtid](#)

▼ Nästa artikel

Debatt / Pension

Baudins påstående är absurt och felaktigt

Replik från Tidöpartierna om äldreomsorgen

🔔 Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna som förs fram i texten, inte Aftonbladet.

Publicerad 2026-01-14 06.30

[Dela](#) [Spara](#)

DEBATT

Socialdemokraternas kritik saknar verklighetsförankring.

Regeringen och Sverigedemokraterna genomför reformer som på riktigt stärker äldres trygghet.